

Naujienu Antroji Dalis

NR. 806

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XXII METAI

K. NAVASAITIS

Ką pasakoja negrai iš savo praeities

Mūsų spaudoje paprastai negrai vadinami "juodis - juodžiai". Gyvoje kalboje mes sakome "sartis - sarčiai, margis - margiai, šyvis - šyviai, juodis - juodžiai" ir t. p. Taip vadiname šyvus arklius, margus šunis, juodus gyvulus ar arklius, atskirdami juos nuo tos pačios veislės kitokių spalvų gyvulių, arklių, šunų. Iš antros pusės, kalbėdami apie baltos ar raudonos rasės žmones, nesakome "baltis-balčiai, raudonis - raudoniai". Dėl tos priežasties ir juodosios rasės žmogų (negrą) neturėtume vadinti "juodis - juodžiai", nes tai pažymys, skirtas ne žmonių rasei žymėti. Nenorėdami per dažnai linksniuoti "negras-negrai", gal tinkamesnis pakaitalas būtų "juodaodis-juodaodžiai" arba dar paprasčiau "juodasis - juodieji", prie ko istoriškai esame įpratę vadinti Mikalojų Radvilą Juodąjį ir Mikalojų Radvilą Rudąjį.

Na, bet čia tai atskiras reikalas, o dabar pereikime prie paskaitos. 1966 m. vasario mėn. Detroite, Mich., Automobilių Unijos Pildom. Tarybos narys, negras Nelson Jack Edwards, 600 lokalo (Fordo) Unijos narių susirinkime skaitė paskaitą iš negrų istorijos. Jis pažymėjo, kad "negrams, bekovojantiems už savo teises, labai svarbu žinoti savo praeitį, savo kultūrą, savo stiprybes ir silpnybes, ir tik apsiginklavę tomis žiniomis mes galėsime iškėlę galvas žengti pirmyn ir pasitikėti savo ateitimi".

Po šios įžangos, jis dėstė:

"Negrų istorija bei kultūra yra senesnė už egiptiečių, bet apie pastarųjų — istorikai turi daugybę žinių, o istorija apie prieš Egiptinius laikus yra palaidota. Tik pastaraisiais laikais archeologų kasinėjimai aprūpino istorikus žiniomis ir iš ankstyvesnių laikų. Neginčijama, kad seniausia, žmonijai žinoma, civilizacija yra buvusi Nilo ir Sudano upių slėnyje, o jų pabrėžiant kasinėjimai rodo, jog negrų civilizacija jau egzistavo ir Akmens gadyneje, ir kad pvz. puodų gamyboje jie buvo žinomi to laiko visam likusiam pasauliui. Archeologai mini Išongo juodusius gyventojus, palaidotus prieš 8000 metų, kurie skaičiavime vartoję primityvę daugybės lentelę, kuri, tur būt, buvusi seniausia pasaulyje.

Afrika ir afrikiečiai apie 600.000 metų vadovavo pasauliui. Jie pirmieji išmoko gaminti ugnį, gaminti ir vartoti javams kultivuoti įrankius, tapyti paveikslus, garbinti dievus. Esama daugybė įrodymų, kad egiptiečiai praityje yra buvę juodos, raudonai durpinės ir

tamsiai geltonos spalvos, o pasitaikę baltieji, buvę svetimšaliai ir vergai.

Žymusis graikų istorikas Herodotas, gyvenęs 500 metų prieš Kristų, skaičiuoja, kad apie trečdalis egiptiečių buvę juodaodžiai, garbiniotais (kaltūnotais) plaukais, o faraonų irgi keletas buvę negrai. Garbingiausia Egipto karalienė (Saba) irgi buvusi juodaodė ir sėdėjusi sėste greta, bronzinės spalvos, savo vyro — faraono. Apie 5000 metų etiopai (abisinai) giminiavosi, prekiaavo ir kartu, su tamsiaodžiais egiptėnais, gynėsi nuo išorinių priešų. Vėliau tarp jų kilo karas, Etiopija Egiptą nugalėjo ir apie šimtmetį jį valdė užgrobusi. Didysis Etiopijos faraonas Taharka paveldėjo sotą 690 m. prieš Kristų, nukariavo visus savo priešus ir pasiskelbė Pasaulio Imperatoriumi. Arabų keliautojas Ibn Batuta 14-tame šimtmečiuje aplankęs Malį buvo sužavėtas aukšta Afrikos juodaodžių kultūra ir iš savo kelionės rašė, kad "iš visų žmonių juodieji yra tie žmonės, kurie neapkenčia neteisybės".

Kai baltieji kur užkariaudavo juodusius, tai pastarųjų moterys žudydavosi, nes buvo per daug išdidžios, kad atsiduotų baltiesiems vyrams ir pagal tą patį Batutą, jos buvusios stebėtinai gražios. Palaipsniui, juodųjų kraštuose įsigalėjo asirai, o vėliau ir europiečiai, kurie išstūmė abisinius (etiopus) iš jų valdomų žemių ir išskleidė negrų tautas.

Prekybos išsivystymas juodaisiais vergais

Metais prieš Mayflower (anglų laivas 1620 m. išmetęs inkarą Cape Cod ir atvežęs į Plymouth, Mass., pirmuosius piligrimus, kai šis kraštas dar buvo Anglijos kolonija. K. N.) atvykimą su pirmaisiais piligrimais arba 113 m. prieš George Washingtono pirmąjį gimtadienį, olandų laivas, audros buvo priverstas slėptis Jamestown uoste, Virginijoje. Laivo įgulą sudarė jūrų piratai - plėšikai ir vagys. Kažkur vandenyne jie buvo apiplėšę ispanų laivą ir, be brangenybių, išsitempė iš apiplėšto laivo retežiuose surakintus afrikiečius, siunčiamus į Vakarų Indiją. Piratų laivo kapitonas čia pat, Jamestown uoste, 19 tū afrikiečių iškeitė į valgi ir gėrimą. Tai buvo pirmieji šio krašto juodieji vergai ir tai buvo pradžia šiame krašte vergų prekybos. Skaitoma, kad laike tos žiaurios prekybos prievarta išvežta iš Afrikos apie 40 mil. žmonių, — tai didžiausias žmonių trėmimas visoje žmonijos istorijoje.

Anastazija Tamošaitienė

Pavasario deigai

Gyventojai, apleidę savo gyvenvietes, slapstėsi. Kaimai ištuštėjo. Pabėgėlių kaulai gulėjo išbalę džiunglių takuose, o tuo pačiu metu jų artimieji, giminės gulėjo retežiais surakinti vergų pirklių laivuose ant lentynų, sukimšti kaip lavonai.

Nuo Afrikos iki Amerikos, laike 6—10 savaičių kelionės, laivuose kildavo epidemijos, raudoni, dizenterija ir k. ligos, kurios dažnai išmarindavo aliamuojančius vergų skaičius. Daugelis vergų ir patys pasismaugdavo, taip kad daugybė žmonių lavonų buvo išmetama į vandenyną rykliams maitinti, kurie Amerikos pakrantėse atsirado besimaitindami iš Afrikos atlydėtais vergų lavonais.

Vergų prekybos pasėkoje, vien tik Amerikoje barbariškiausiu būdu apie 20-čiai mil. žmonių buvo atimtos paprasčiausios žmogaus teisės, išplėsta jų kultūra, nuplėsta garbė, suardytos šeimos. Vaikai buvo pardavinėjami atplėšiant nuo motinų, o tikrasis tėvas neturėjo jokių teisių į savo šeimą. Taip, pagal Mississippi teismo patvarkymą, "pagrobimas išniekinimui moters vergės nebuvo laikomas nusikaltimu", o pagal Kentucky teismą "vergo tėvas mūsų įstatymui nežinomas". Plantacija, kurion vergas buvo paskirtas dirbti, buvo ne tik jo darbovietė, ne tik jo gyvenamoji vieta, bet ir jo policijos nuovada. Vergės motinos paprastai pačios savo vaikų neaugindavo. Jie

buvo auginami vaikų lopšeliuose ar darželiuose (tariant šiu laikų terminologija. K. N.), o sulaukę 6 metų amžiaus jau būdavo stumčiami į laukų darbus.

Negrų pasipriešinimai vergijai

Dažnai klausiami: "Kodėl gi negrai nepasipriešino vergijai"? Ne, jie nepasidavė gera valia ir priešinosi. Laikraščiuose, teismų sprendimuose, istorinėse knygose pilna žinių apie buv. vergų sukilimus ir kerštą žiauriems savo ponams. Daug vergų pabėgo į Kanadą, Meksiką ir į Šiaurines valstijas (steitus); daug į Floridą ir Louisianą, kol dar jos nepriklausė J. A. Valstybėms. Daug jų susidėjo su indėnais kovoje prieš baltuosius, o daugelis kitų surado sau prieglaudą nepraeinamuose pelkyuose.

Deginimas savo šeiminių trobesių ir derliaus buvo toks kasdieninis įvykis, kad nuo ugnies draudimo bendrovės atsiskaidavo vergus naudojamų plantacijų apdraudos prašymus patenkinti. Juodųjų revoliucija ir laimėjimas Haiti dar daugiau padarė Amerikos juodusius vergus pasipriešinti savo ponams.

Gabrieliui Prosser vadovaujant, 1880 metais buvo suorganizuota apie 50.000 juodųjų vergų, kurie rugpiūčio 30 d. puolė Richmond, Virg., tikslu užimti visą valstiją, bet jo planai buvo išduoti, revoliucija nuslo-

(Nukelta i 2 psl.)

PR. ALSĖNAS

SURREALIZMAS IR JO ATGARSIAI LIETUVIŲ LITERATŪROJE

Šiandien rašdami apie literatūrinės srovės, metame žvilgsnį į jas iš kiek tolimesnės perspektyvos, nes keičiasi laikai, o su žmogaus dvasios gyvenimu, su jo pasaulėžiūra ir gyvenimo būdu — kinta ir literatūra. Viskam kintant, ir literatūroje atsiranda naujos srovės, kryptys, o tos srovės ir tos kryptys — dalinasi į dar mažesnius padalinius — sroveles ir t. t. Naujaisiais laikais tos srovės jau buvo net nenatūraliai sudarinėjamos. Senaisiais ir senesnaisiais laikais — šitokios eksperimentacijos visiškai nebuvo. Senovė, viduriniais amžiais, renesanso metais niekam nerūpėjo realizmas, romanizmas, klasicizmas, etc. Kiekvienas rašė kaip mokėjo, ir buvo gerai — net labai gerai.

Srovių kraštutinumai į madą įėjo nuo prancūzų klasicizmo, o tas "srovėjimas" galutinai subankrutijo jau mūsų laikais — mūsų dienomis. O bankroto priežastis — šitokia: srovių priviso, kaip grybų po lietaus. Jų buvo daug, o talentingų rašytojų jose — maža. Tokiu būdu daugelis srovių pažemino savo vardą ir nustojo reikšmės. Kai kurios naujoviškos srovės taip buvo apkvaišusios visokiomis "gudrybėmis", jog, atrodė, kaip beprotės. Iš vėliausių ir rimtesniųjų srovių buvo futurizmas (su vadu italu Marinetti), ekspresionizmas (jo atstovas vokiečių Varfelis). Apie šias sroves jau esu rašęs ir jas apžvelgęs. Dar derėtų peržvelgti vieną srovę — surrealizmą (prancūziškai — surrealisme). Šis literatūros ir meno sąjūdis pakeitė dadaizmą, savo eksperimentus grindusį kraštutinio nihilizmo principais.

Apie 1920 m. daugumai dadaistų jau visiškai buvo paaiškėję, kad toliau ta kryptimi eiti nebegalima. Tai gi, buvo prietas kelio galas. Dadaistų sukurtą estetinių ir moralinių vertybių tuštumą, reikėjo užpildyti kokia nors naujos tvarkos forma. Tą uždavinį ėmėsi vykdyti jaunų, revoliucingai nusiteikusių, prancūzų rašytojų grupė (buv. Nord-Sud, Sic ir Litterature bendradarbiai), įsteigdama visiškai naują surrealizmo sąjūdį. Kaip matome, bent daugumos literatūros srovių gimimo ir pradinio, bujojimo lopšys — yra Prancūzija. Ir tai, žinoma, nestebėtina, nes tas kraštas — turi didžiausią iš didžiausių pasaulyje literatūrą. Taip lygiai, kad ir meno įvairių srovių gimtinė — taip pat Prancūzija.

Surrealizmo branduolį sudarė A. Breton, kuris laikomas sąjūdžio vadu, ir kiti — L. Aragon, P. Eluard, B. Peret, L. Crevel, Ph. Soupault, R. Desnos, T. Tzara, M. Leiris, R. Char ir dar keletas kitų.

Nuo dadaistų surrealistai skyrėsi tuo, kad jie savo revoliucingą energiją pasiryžo skirti ne

griovimui, bet kūrybinių metodų praplėtimui ir jų pagilnimui.

Savo literatūriniais pirmatakais surrealistai laikė G. de Nerval, A. Rimbaud, Lautreamont, J. Laforgue, G. Apollinaire, o šalia šitų — keletą vokiečių romantikų (A. von Arnim, E. T. A. Hoffmann, Chr. Grabbe).

Idėjinėje plotmėje — surrealistams daugiausia įtakos turėjo Freudas, Hegelis ir Marksas.

Pagrindines surrealizmo tezes suformulavo jau minėtas A. Breton, buvęs psichiatrijos studentas, kuris 1924 metais paskelbė surrealizmo manifestą (Manifeste du surrealisme). Jo samprotavimų visumos centras — išvystyti formalinį psichinio automatizmo metodą, įgalinantį atskleisti bei išreikšti sąmonės nekontroliuojamą pasaulį (surrealite).

Surrealistai griežtai atmetė loginio ryšio bei tematinės vienybės kanonus. Jų vadas A. Breton — siūlė juos pakeisti automatinu raštu (écriture automatique), fiksuojančiu iš sąmonės išskylančius vaizdus, užimančius tradicinio rašto idėjų vietą. Dėl tos tad priežasties — surrealistų kūryboje kone absoliučiai turėjo dominuoti vaizdas.

A. Breton ir kt. surrealistinio sąjūdžio teoretikai ypač daug dėmesio skyrė kalbai, tyrinėdami naujų žodžio dimensijų galimybes, bandydami naujus žodžių junginius ir t. t.

Nuo pat įsikūrimo dienos — didelė surrealizmo narių sąjūdžio dalis priklausė arba simpatizavo komunistų partijai. Ne be reikalo idėjinėje plotmėje, tarp Freudo, Hegelio, buvo ir Marksas įskaičiuojamas.

Deja, anuometinis komunistinis lopšys — Maskva ne taip greitai ir ne taip lengvai priima besiplakančius prie jos ir pasiūlo savo pasitikėjimą. Maskvai reikėjo ir reikia įsiteikti ir įrodyti savo vertingumą kokiais nors "konkrečiais" darbais ar veiksmais — šnipinėjimu (žinoma, Maskvos naudai), apčiuopiama kova prieš tikėjimą, etc.

Dėl šitokių pradinių ir, kartu, pagrindinių kvalifikacijų neturėjimo, susidarė konfliktas tarp surrealistų ir Maskvos. Jų delegacija nuvyko ten (į Maskvą) 1935 metais ir buvo labai nedraugiškai priimta. Po to A. Breton, P. Eluard ir kt. nutraukė santykius su komunistais. Vienok vienas iš surrealizmo vadų, P. Eluard, vokiečių okupacijos metais (1943) vėl grįžo į komunistų partiją ir joje nariu išbuvo iki mirties. Kaip matome, miško paukštis — miškani ir žiūrėjo...

Lietuvoje surrealizmas visiškai gryna forma beveik nepasireiškė. Surrealizmo atskirų elementų ir apraiškų buvo "keturvėjinkų" ir kai kurių nepriklausomino laikotarpio rašytojų kūryboje.

(Nukelta į 3 psl.)

KĄ PASAKOJA...

(Atkelta iš 1 psl.)

pinta, o pats Prosser su 34-riais savo bendrininkais buvo pakartai. 1821 m. vergas Den. Vessey išlošė loterijoj pinigų. Užtuot išsipirkęs iš vergijos, išvykęs šiaurėn ar bendrai iš JAV, jis pasiliko vietoje, o išloštus pinigus panaudojo organizuodamas sukilimą, kad išlaisvintų savo tautiečius. Suorganizavęs didelę masę vergų, puolė Charlestoną, bet ir jo planus išdavė namų tarnas ir sukilimas taip pat nepavyko. Pats Vessey su dideliu būriu savo bendradarbių irgi buvo pakartai. Pats didžiausias juodųjų vergų sukilimas buvo suorganizuotas ir vadovaujamas taip pat negro iš Virginijos Nat Turnez. Pradėjęs savo žygį, jis pakeliui išžudė visus sutiktus baltuosius, bet ir jo sukilimas nepavyko ir jis kartu su savo samokslininkais užsitarnavo kilpą ant kaklo.

Šitie sukilimai įvarė baimės vergų savininkams ir paskatino JAV vyriausybę dėti didesnes pastangas vergijai panaikinti. Juodųjų vergų išdavystės, kuriomis buvo išduoti tos pačios rasės ir dėl tokių pat vergų išdavimo kovojusieji atsidavėliai, sudaro labai nemalonią negrų istorijos dalį. Panašios išdavystės dar ir šiandien sukinėjasi apie mūsų išsilaisvinimo judėjimą. Tokie išdavikai, niekindami kitų atliktus darbus, patys prie išsilaisvinimo nenori nei prisidėti.

Juodųjų įnašas į JAV išsilaisvinimo kovas ir jų linčijavimai

Kilus Vidaus karui (1861—1864), juodieji vergai stengėsi patekti į Unijos (Vyriausybės) kariuomenę, bet iškart jie nebuvo priimami. Tik po didelių spaudimų ir tik tada, kai šiauriečių (Unijos) armija atsidūrė pavojuje, prezidentas Linkolnas leido ir negrus priimti į kariuomenę. Negrai garbingai atliko savo pareigas Vidaus kare, taip pat lygiai garbingai jas atlieka ir dabartiniuose karuose.

1862 m. prezid. Linkolnas proklamavo vergams laisvę, bet pietinės valstijos prezidento proklamaciją suniekino, vergus izoliavo, o jų pilietines, socialines, ekonomines ir politines teises panaikino. Jie teikė jiems lygiai legalias kaip ir žiaurias nelegalias formas. Istorikas Rayford 1890-tais metais rašė, kad kas antrą dieną pietiniuose steituose buvo nulinčiuojama po vieną negrą. Dr. W. E. B. Du Bois rašė, kad 1885—1894 m. laikotarpyje buvo nulinčiuota 1.700 negrų. Dar net I-jo Pasaulinio karo metu, pvz., 1916 m. nulinčiuota 54; 1917 m. — 38; 1918 m. — 64 ir 1919 m. nulinčiuota 83 negrai. (Toliau paskaitininkas suminėjo tokį žiaurų moters linčą, kurį čia žiauru ir pakartoti. K. N.)

50-čiai metų praslinkus nuo prezid. Linkolno paskelbtos proklamacijos, 1913 m. pietinės valstijos tą proklamaciją suniekino ir įvedė pas save tokią segregaciją, kurios ir šiandien Federalinė valdžia be kariuo-

menės pagalbos nepajėgia panaikinti. Tais pat metais prezidento Woodrow Wilson administracija tokią pat segregaciją įvedė Federal. valdžios įstatų tarnautojams Washington, D. C.

Šiandieninė padėtis

Pagaliau 1965 m. Baltuose Rūmuose, Linkolno statulos šešėlyje, prezidentas Lyndon Baines Johnson pasirašė Pilietinių Teisių Įstatymą, kuris visuose rinkimuose (balsavimuose) negrus sulygino su visais kitais balsuotojais. Pasirašęs tą aktą, prezidentas pasakė: "Šiandien tai triumfalus ir didžiulis laimėjimas kaip ir mūšio lauke". Dabar prasidėjo registracija pietinėse valstijose tų, virš 2,5 mil. neregistruotų, juodųjų krašto piliečių, kurie dabar įgijo balsavimo teisę ir "kurių pirmieji protėviai retežiuose, prieš 350 metų, pasiekė šio krašto krantus" — tęsė prezid. L. Johnson. Toliau prezidentas kalbėjo: "Kiekvienas šio krašto, negras turi žinoti, kad jis privalo balsuoti ir kad balsavimas tai įstatymų suteikta, savo krašto piliečiams, galingiausia jėga neteisėtumui sunaikinti ir išgriauti kalėjimų sienas, į kuriuos žmonės suvaryti vien tik dėl to, kad jie skiriasi nuo kitų žmonių savo išvaizda".

Bažnyčios pastangomis dėl diskriminacijos panaikinimo ir ramaus sugyvenimo juodieji esą nusivylę. Negrų jaunimas ir kovotojai dėl pilietinių teisių reikalauja daugiau progreso, negu kad bažnyčios jiems duoti prašo. Viešuose mitinguose pilietinių teisių kovotojai sako: "mes užgimėme negrų ligoninėse, mokomės negrų mokyklose, meldžiamės negrų bažnyčiose, lankome negrų universitetus, dirbame negrams skirtose darbovietėse, mirštame irgi negrų ligoninėse, laidojami negrų kapuose, tai kaip gali baltųjų bažnyčios pamokslauti, kad po mirties mes pateksime į Baltąjį Dangų?"

Negrų kova dėl išsilaisvinimo yra ilga, nebaigta ir turi būti tęsiama. Jie dalyvavo visuose šio krašto karuose, kuriuose buvo kovojama prieš priespaudą dėl laisvės. Šiandien tuo pačiu tikslu negrai kovoja ir Vietname su ta pačia viltimi, kad pergale jiems atlygins asmeniškai laisvę. "Aš manau, kad mes visį tikime, jog šiame 20-tame amžiuje baigsime kraują ir ašaromis mirkė savo sunkų kelią į laisvę. Šis kraštas turi priklausyti ne vien drąsiems, bet ir laisviems", — baigė savo paskaitą Jack Edwards.

Išvalomos, patepamos, sureguliuojamos bet kokios firmos mašinos už \$3,50. Dalys pritaikomos įvairioms mašinoms. Jūsų BERNINA siuvimo centre. Naujos ir vartotos mašinos: Singer, Sew Home, White, Kenmore, Necchi, Elma, Pfaff ir kitos.
B & B SEWING MACHINE CO.
4214 Archer Ave. Tel. 927-0044

CHICAGO'S SVARIAUSIAS IR
MODERNIS... DARŽAS
B. T. O. P. Z. A.
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Rd.
WILLOW SPRINGS, ILL.

VYRAS SU ...

(Atkelta iš 3 psl.)

lietuviai turėtų, nieko nelaukę, megzti tamprius ūkio ryšius.

7. Dėl santykių su galinguoju rytų kaimynu:

„...mes reikalaujame apsisprendimo teisės visoms Sovietų Sąjungos pavergtomis tautoms“.

Šita formulė mums lietuviams suprantama. Pagal istorijos logiką, kol vakarų civilizacija nesugriuvo, Sovietų Sąjunga, eidama mongolų pėdomis, gali susilaukti mongolų likimo.

8. Dėl santykių su buvusiu galingu vakarų kaimynu:

„Mes laikome Lenkijos sienas, pagal Oderio ir Neisse upes, taip pat visų rytinių Vokietijos kaimynų sienas, nuolatinėmis ir nekeičiamomis. Esame prieš bet kokius bandymus jas peržiūrėti ir smerkiame paskiausius Gomulkos pasikalbėjimus su Chruščiovu apie Szszecino (Štetino) grąžinimą Vokietijai...“

Gerai žinome, kad kiekvienos šalies valstietis yra ištikimiausias savo tautos sūnus ir nuodžiausias patriotas. Todėl mums atrodo, kad lenkų valstiečių partijos pareiškimas dėl Lenkijos vakarinių sienų, pagal Oderio — Neisės upes, yra paremtas lenkų tautos valia.

Šita proga norėtume priminti, kad tam tikra lenkų visuomenės dalis reiškė ir reiškia pretenzijas į Vilnių. Dėl šitų pretenzijų lenkų valstiečių partija nėra ištarusi konkretaus žodžio. Šito žodžio lietuvių valstiečiai laukia.

Valstiečių solidarumas taikos bylai

Mikolaičikas atidarė aštuntąjį IPU kongresą Vašingtone 1964 m. Darbo Dienos savaitgalyje.

Indijos valstiečių mokytojas prof. N. G. Ranga savo didžiąja kalba sveikino kongresą. Laisvinimo temomis šnekėdamas, jis teigiamai įvertino vengrų sukilimą 1956 m. Lenkų, rumunų ir net bulgarų kova dėl savųjų reikalų palengvėjusi po vengrų sukilimo.

Mikolaičikas skaitydamas raportą, kaip IPU pirmininkas, pažymėjo pagrindinius valstiečių masių siekinius: tautos nepriklausomybę, laisvę, demokratiją ir socialinę teisybę. Dėl kovos taktikos jis išsitarė:

„Mes nėsame šaukę savąsias šalis į pirmalaikius sukilimus, nes žinome, kad toki sukilimai bus paskandinti kraujuje. Taip pat jie būtų naudingi komunistų diktatoriams. Mes stovėjome ir stovime už plačią pasyvią rezistenciją komunistui, už metodus, kurie liaudžiai padeda, o komunistų režimui trukdo daryti mūsų šalis“.

Iš vyriausio IPU sekretoriaus dr. George M. Dimitrov raporto matyti, kad žaliasis Internacionalas mezga ryšius su Indija, Japonija ir kitomis Azijos šalimis. Taip pat yra pasiūsti atšaukimai Iotynų Amerikos ir Afrikos valstiečiams. Jis pareiškė:

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, APRIL 16, 1966

„Komunizmo įsigalėjimas yra ypač pavojingas artojo dabarčiai ir ateičiai, kol jis daugumoje šalių yra tamsoje ir skurde paskendęs. Todėl mes privalome jam šviesti kelią į susipratimą ir pažangą“.

Kongresas priėmė rezoliucijas dėl tarptautinių reikalų, žemės ūkio ir kultūros problemų, taip pat dėl moterų ir jaunimo.

Rezoliucijos peikia vakarų teikiamus ilgalaikius kreditus, kurie reiškiasi, kaip slapta komunistų ūkio finansavimas.

(Žiūr. IPU biuletėnis 1964 Sept.-ct.).

Milžinų darbai

Šito amžiaus dramoje budizmas, krikščionybė ir islamas reiškiasi, kaip pasyvūs aktoriai. Šios didžiosios religijos kol kas tik traukiasi prieš komunizmo tvaną. Kol kas bažnyčioms trūksta to radikalumo ten, kur reikia kas nors daugiau padaryti žmonių skurdui šalinti.

Yra labai gerų socialinių reformų projektų. Tačiau šių projektų mokyklos nesugeba su savo mokslais prieiti prie skurstančios pasaulio liaudies.

Vienintelė aktyvi organizacija, kuri turi galingus moralinius ginklus prieš komunizmą, yra IPU. Jos biuletėnis ir kiti leidiniai pasiekia tolimų pasaulio užkampių valstiečius. Jos ryšiai su Azija tvirtėja. Kol kas niekas kitas nepajėgia taip sėkmingai grumtis su komunistų propaganda.

Mikolaičikas, nuo 1947 m. visą laiką buvęs IPU pirmininkas, šias pareigas 1964 m. perleido vengrui F. Nagy. Tais pat metais įvyko didelis IPU laimėjimas — Ukrainos valstiečių partija tapo IPU nariu.

Mūsų brolis Henrikas Blazas nuo 1953 m. buvo nepamainomas IPU biuletėnio (pradėjusio eiti apie 1951 m.) ir specialių leidinių redaktorius. Jis buvo dar gyvas, kai jo asmenybė buvo prisiminta virš minėtame lietuvių pasiūkėjime su Mikolaičiku. Priešpaskutinis biuletėnis, kurį gavau, buvo Nov. 1964 — Jan. 1965. Temos: kinų skilimas nuo rusų, privatusis žemės ūkis ir kitos panašios. Stilius koloratūriškas. Turinys filosofškai subrendęs. Paskutinis, kurį gavau, buvo Febr. — April 1965. Straipsnis A Close Look into Contemporary Soviet Reality teikia duriantį tikrovės peisažą.

Blazo redaguojamas biuletėnis be pasigalėjimo bombardavo sovietiškaą realybę. Pagaliau 1965 m. lapkr. 1 d. redaktorius pasitraukė iš gyvenimo.

Plačiau apie IPU galima rasti Liet. Enc. str. „Tarptautinė valstiečių sąjunga“.

Politikos kryžkelė, kompromisai ir nusivylimai

1940—45 m. Londone darbuosė egzilinė Lenkijos vyriausybė. Ji neteko Anglijos ir JAV pripažinimo tuojuo po to, kai jos ministras pirmininkas Mikolaičikas iš jos išstojo ir 1945. VI. 23 pradėjo dirbti Maskvos kontroliuojamoje Lenkijos vyriausybėje. (Žr. L. E. t. XIV p. 414 ir t. XVIII p. 433).

Egzilinė Lenkijos vyriausybė

Mažas Gintautas netinginiauja
Nuotrauka J. Kažemėko

KARO METAI

*Kareiviai ir karvės žingsniuoja
[keliu.*

*Raudonas saulėlydis šviečia
[pro dulkes.*

*Štai paukščiai praskrido ties
[gluosniu žaliu,*

*Štai gėlės prie tako geltonos ir
[smulkios.*

*Aš stoviu ant kalno, žiūriu ir
[tyliu.*

*Ir juokiasi saulė, užliejusi
[viską*

*Krauju, ir patrankos važiuoja
[keliu,*

*Ir kuopos dainuoja, ir šautuvai
[blizga.*

H. Radauskas

(1910.IV.23 Krokuvoje gimė Henrikas Radauskas)

savo politinio svorio neteko jau 1941 m., kai naciai užpuolė Sovietų Sąjungą. Šituo momentu lenkų tautos balsas iš aktyvaus karo dramos aktorius tapo pasyviuoju aktoriu. Tai yra faktas, kurį teatro žiūrovai nutyli dėl mandagumo.

Gen. Wl. Sikorski bandė kišti pleišta tarp vakarų sąjungininkų ir Sovietų Sąjungos. Pleištas neveikė. Vakarai nesusižadino net ir tada, kai naciai Katyno miškelyje išrausė masinius kapus Stalino sušaudytų belaisvių lenkų karininkų.

Sikorskiui 1943 m. žuvus, lenkų politika priėjo kryžkelę. Pirmoji alternatyva buvo Sikorskio politika. Pagal šią politiką krikščionys demokratai, nacionalistai (tautininkai) ir socialistai griežtai nusistatė boikotuoti Stalino organizuojamą Lenkijos vyriausybę.

Mikolaičiko vadovaujama valstiečių partija nutarė darbuotis Lenkijoje, kol tat įmanoma. Tai buvo antroji egzilinė Lenkijos vyriausybės politikos alternatyva. Iš fakto, kad gen. Wl. Sikorskiui esant gyvam ir einant egz. vyr. min. pirmininko pareigas, Mikolaičikas buvo min. pirm. pavaduotojas — matyti, kad lenkų valstiečių partija karo metu įgijo beveik dominuojantį svorį. Šitai yra visur pasaulyje. Reikia labai apgailėti,

kad valstiečio balsas taikos metu taip menkai sveria.

Pirmoji alternatyva galėjo teikti viltį sugadinti karo laimėjimo šventę vakarams ir sovietams. Kiek šita alternatyva būtų pagelbėjusi Stalino smaugliams tautoms, sunku čia mums dabar spresti.

Kokias viltis galėjo teikti Mikolaičiko alternatyva, kol dalykas buvo svarstomas? Naivus būtų buvęs Mikolaičikas, jeigu jis būtų galvojęs, kad komunistų tarpe kitoks asmuo galės dirbti be trukdymų. Fašizmo istorija moko, kad vienoje troboje demokratijos šalininkai su demokratijos priešais nesutelpa.

Atpirkimo ožys būtų Mikolaičikas, jeigu jo veikla komunistuojančioje vyriausybėje nebūtų kompensavusi tą tragiškąjį kompromisą, kuris įvyko, jam vykdant antrąją politikos alternatyvą.

Iš turimų informacijų galime prileisti, kad Mikolaičiko žygiai Lenkijoje nuo 1945 pavasario ligi 1947 rudens:

1. sutvirtino Lenkijos valstiečio pasitikėjimą savimi.
2. galėjo paskatinti Wl. Gomulką ir kitus protaujančius lenkų komunistus orientuotis į lenkų tautos interesus.

Ateities istorikai daug rašys ir ginčysis, kiek Mikolaičikas savo politikos darbais buvo teisus ir kiek klydo. Tačiau joks padorus žmogus nepaneigs, kad St. Mikolajczyk yra vyras su charakteriu.

Liet. Enc. t. IX p. 268 ir kitose vietose parašyta, kad Jaltos konferencija įvyko 1944 m. vasario mėn. Anglų, Amerikos ir Sovietų enciklopedijos rašo, kad Jaltos konferencija įvyko 1945 m. vasario mėn. Šita data yra teisinga. Atsimename, kaip jautriai nacių spauda Jaltos konferenciją komentavo. Tai buvo tada, kai mūšiai ritosi į Oderio baseiną.

DULKIŲ SIURBLIAI — VALYTUVAI
Išvalomi, patepami, sureguliuojami, pakeičiamos susidėvėjusios dalys visokių rūšių bei firmų siurbliams. Daryme įvairius pataisymus, pav. Electrolux, Hoover, Eureka, Kirby, Royal ir kitiems.
B & B SEWING MACHINE CO.
4214 Archer Ave. Tel. 927-0044

M. GORKIS

DVIDEŠIMT ŠEŠI IR VIENA

Poema

(Tešinys)

Mes labai juokėmės iš keistuolio ir — niekuomet nieko jos neprašydavome. Mes ją mylėjome, — tuo viskas pasakyta. Žmogus visuomet nori užkrauti savo meilę kam nors, nors kartais jis ją slėgia, kartais sutepa, jis gali savo meile užnuodyti artimajam gyvenimą, nes mylėdamas negerbia mylimojo. Mes turėjome mylėti Tanią, nes daugiau mums nebuvo ko mylėti...

— Ir kam mes paikiname mergišką? Kuo ji jau tokia ypatinga? a? Per daug jau mes su ja kažkodėl terlojamės!

Žmogų, kuris išrūsdavo kalbėti tokias kalbas, mes greitai ir šiurkščiai sutramdydavome — mums reikėjo ką nors mylėti: mes tai susiradome ir mylėjome, o ką mylime mes, dvidešimt šeši, turi būti kiekvienam nepaliečiama kaip mūsų šventovė, ir kiekvienas, kas eina prieš mus, — mūsų priešas. Mes mylime, gal būt, ir ne tai, kas iš tikrųjų yra gera, bet juk mūsų — dvidešimt šeši, ir todėl mes visuomet norime matyti, kad tai, kas mums brangu, yra šventa kitiems.

Mūsų meilė ne mažiau slėgianti kaip neapykanta... ir, gal būt, kaip tik todėl kai kurie išpuikėliai tvirtina, kad mūsų neapykanta daranti daugiau garbės nei meilė... Bet kodėl gi jie nebėga nuo mūsų, jei taip yra?

Be riestainių kepyklos, mūsų šeiminkas turėjo dar ir bandelių kepyklą; ji buvo tuose pačiuose namuose, nuo mūsų duobės ją skyrė tiktai siena; bet bandelių kepėjai — jų buvo ketvertas — laikydavosi nuošaliai nuo mūsų, manydami savo darbą esant švaresnį už mūsų, ir todėl, jausdamiesi esą pranašesni už mus, jie neuzėidavo pas mus į dirbtuvę, niekinamai šaipydavosi iš mūsų, kai sutikdavo mus kieme; mes irgi neidavome pas juos: mums tai drausdavo šeiminkas, bijodamas, kad mes imsimė vogti pieniškas bandeles. Mes nemėgomė bandelių kepėjų, nes pavydėjome jiems: jų darbas buvo lengvesnis už mūsų, jie uždirbdavo daugiau negu mes, juos maitino geriau, jie turėjo erdvią, šviesią dirbtuvę, ir visi jie buvo tokie švarūs, sveiki — šlykštūs mums. O mes visi — kažkokie pageltę ir pilki; trejetas iš mūsų sirgo sifiliu, kai kurie — niežais, vienas buvo visai susuktas reumato. Jie šventadieniais ir laisvu nuo darbo metu vilkdavo švarkais ir avėdavo girkždančiais batais, dvejetas iš jų turėjo armonikas, ir visi jie eidavo pasivaikščioti į miesto sodą, — o mes nešiodavome kažkokius purvinius skarmalus

ir avėdavome nuplyšusiomis korpėmis arba vyžomis, policija neleisdavo mūsų į miesto sodą — argi mes galėjome mėgti bandelių kepėjus?

Ir šit kartą sužinojome, kad jų kepėjas ėmė gerti, šeiminkas jį atleido ir jau pasamdė kitą ir kad tas kitas — kareivis, vaikšto su aksomine liemene ir prie laikrodžio prisikabinęs aukso grandinėle. Mums buvo įdomu pažiūrėti į tokį dabitą, ir, tikėdamiesi jį pamatysią, mes vienas po kito tolydžio ėmėme bėgėti į kiemą.

Bet jis pats užėjo į mūsų dirbtuvę. Spyres koja į duris, jis atidarė jas ir, palikęs atdaras, atsistojo ant slenksčio šypsodamas ir pasakė mums:

— Padėk dieve! Sveiki, vyrai!

Šaltas oras, verždamasis pro duris kaip tirštas rūko debes, sukosi jam po kojomis, jis gi stovėjo ant slenksčio, žiūrėjo į mus iš viršaus apačion, ir iš po jo šviesių, šauniai užsuktų ūsų blizgėjo stambūs, geltoni dantys. Jo liemenė iš tikrųjų buvo kažkokia ypatinga — mėlyna, išsiuvinėta gėlėmis, ji visa kažkaip švytėjo, o jos sagos buvo iš kažkokių raudonų akmenėlių. Ir grandinėle buvo...

Gražus jis buvo, tas kareivis, toks aukštas, sveikas, raudon-skrustis, ir jo didelės, šviesios akys žiūrėjo bičiuliškai — meiliai ir giedrai. Ant galvos buvo užsimovęs baltą kietai iškrakmolytą kepuraitę, o iš po švarios, be jokios dėmelės prijuostės kyšojo smailūs madin-gų, skaisčiai nušveistų batų galai.

Mūsų kepėjas pagarbiai paprašė jį uždaryti duris; jis neskubėdamas tai padarė ir ėmė klausinėti mus apie šeiminką. Mes už kito ėmėme sakyti jam, kad mūsų šeiminkas apgavikas, sukčius, piktadarys ir kankintojas — viską, kas buvo galima ir reikėjo pasakyti apie šeiminką, bet negalima čia parašyti. Kareivis klausėsi, krutino ūsus ir apžiūrinėjo mus švelniu, giedru žvilgsniu.

— O čia pas jus daug mergiočių... — staiga pasakė jis.

Kai kurie iš mūsų pagarbiai nusijuokė, kiti saldžiai išsivie-pė, kažkas paaiškino kareiviui, kad čia mergiočių — iš viso devynios.

— Naudojatės? — paklausė kareivis, merkdamas akį.

Vėl mes susijuokėme, nelabai garsiai ir suglumusiu juoku... Daugelis iš mūsų norėjo pasirodyti kareiviui tokie pat šaunūs vyrai, kaip ir jis, bet nė vienas nemokėjo tai padaryti, nė vienas negalėjo. Kažkas prisipažino tuo, tyliai pasakęs:

— Kur čia mums...

— Ta-aip, jums tai sunku! — isitikinęs tarė kareivis, įdėmiai žiūrėdamas į mus. — Jūs

Gražioji Abbe Lane turi nepaprastai gražias akis, bet pastaruoju metu ji žiūri tiktai į savo šunytį Pasquiline. Šunytis nežino, koks jis turi būti laimingas, turėdamas progos išmatuoti tokias gražias akis.

kažkodėl... ne taip... Neišmankštinti jūs... neturite padoraus pavidalo... atseit, išvaizdos! O moteris — ji mėgta išvaizdą žmoguje! Jai kad būtų iš stuomens... viskas kaip reikiant! Ir, be to, ji gerbia jėgą... Ranka kad būtų — va kokia!

Kareivis ištraukė iš kišenės dešinę ranką su atraityta marškinių rankove, iki alkūnės pliką, ir parodė ją mums... Ranka buvo balta, stipri, apžėlusi spindinčiais auksiniais šeriais.

— Koja, krūtinė — visur reikia tvirtumo... Ir vėlgi — kad žmogus būtų apsirengęs kaip reikiant... kaip to reikalauja daiktų grožis... Mane šit — bobos myli. Aš jų nešaukiu, nevilioju, — pačios po penkias iš karto ant kaklo kariasi...

Jis prisėdo ant miltų maišo ir ilgai pasakojo, kaip jį mylinčios bobos ir kaip jis drąsiai elgiąsis su jomis. Paskui jis išėjo, ir kai durys cyptelėjusios užsidarė paskui jį, mes ilgai tylėjome, galvodami apie jį ir apie jo pasakojimus. O paskui kažkaip ūmai visi prašneko-me, ir iš karto paaiškėjo, kad jis visiems patikęs. Toks paprastas ir geras — atėjo, pasėdėjo, pakalbėjo. Pas mus nie-

kas neateidavo, niekas nesikalbėdavo su mumis taip, draugiškai... Ir mes vis kalbėjome apie jį ir apie jo būsimus pasisekimus siuvinėtojų tarpe, kurios, susitikusios su mumis kieme, arba, užgauliai sučiaupusios lūpas, aplenkėdavo mus, arba eidavo tiesiai ant mūsų, lyg mūsų ir nebūtų jų kelyje. O mes visuomet tik gėrėdavomės jomis ir kieme, ir kai jos eidavo pro mūsų langus — žiemą su kažkokiomis ypatingomis kepuraitėmis ir kailinukais, o vasarą — su gėlėmis papuoštomis skrybėlaitėmis ir įvairiaspavliais skėčiais rankose. Užtat savo tarpe mes kalbėdavome apie tas merginas taip, jog, jei jos būtų mus išgirdusios, būtų pasiutusios iš gėdos ir apmaudo.

— Tačiau, kad tik jis ir Taniuškos... napagadintų! — staiga susirūpinęs pasakė kepėjas.

Mes visi nutilome, šių žodžių pritrenkti. Kažkaip buvome Tanią pamiršę: kareivis lyg ir buvo užstojęs ją savo stambia, gražia povyza. Paskui prasi-dėjo triukšmingas ginčas: vieni sakė, kad Tania sau to ne-leisianti, kiti tvirtino, kad ji prieš kareivį neatsilaikysianti, (Tešinys 8-me psl.)

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraustiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvenimo draudimą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudęs tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALE APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudęs mokėstis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijū. Kreipkitės į kuopą veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

DVIDEŠIMT ŠEŠI...

(Atkelta iš 7-to psl.)

o tretį pagaliau siūlė sulaužyti jam šonkaulius, jei kareivis imtų kibti prie Tanios. Ir galų gale visi nutarė sekti kareivį ir Tanią, išpėti mergaitę, kad ji saugotųsi jo... Tai sustabdė ginčus.

Praėjo koks mėnuo laiko; kareivis kepė bandeles, vaikštinėjo su siuvėjomis, dažnai užeidavo pas mus į dirbtuvę, bet apie pergalės merginų tarpe nesipasakojo, o vis tik suko ūsus ir skaniai laižėsi.

Tania kiekvieną rytą ateidavo pas mus "riestainiukų" ir, kaip visuomet, būdavo linksma, miela, meili mums. Mes mėginome pakalbėti su ja apie kareivį, — jina vadindavo jį "išverstakiu veršiu" ir kitomis juokingomis pravardėmis, ir tai mus nuramino. Mes didžiavomės mūsų mergaitę, matydami, kaip siuvėjos limpa prie kareivio; Tanios pažiūra į jį kažkaip kėlė mus visus, ir mes, lyg ir vadovaudamiesi jos pažiūra, patys ėmėme žiūrėti į kareivį niekinamai. O ją dar labiau pamilome, dar džiugiau ir geraširdiškiau sutikdavome ją kas rytą.

Bet kartą kareivis atėjo pas mus kauštelėjęs, atsisėdo ir ėmė juoktis, o kai mes paklausėme, iš ko jis taip juokiasi, — jis paaiškino:

— Dvi susipešė dėl manęs... Lidka su Gruška... Ka-aip jos save sužalojo, a? Cha-cha! Už plaukų viena kita, ir ant grindų ją prieangyje, ir raita ant jos... cha-cha-cha! Snukius susibraizė... susidrasė... juokai vien! Ir kodėl gi bobos negali dorai modštis? Kodėl jos draskosi! a?

Jis sėdėjo ant suolo, sveikas, toks švarus, sėdėjo ir vis kvatojo. Mes tylėjome. Mums jis šįsyk buvo kažin kodėl nemalonus.

— N-ne, kaip man sekasi su bobomis, a? Juokai! Mirktelėsi ir — baigta! V-velnias!

Jo baltos rankos, apžėlusios blizgančiais šeriais, pakilo ir vėl nukrito ant kelių, garsiai pliaukštelėjusios per juos. Ir jis žiūrėjo į mus tokiu maloniai nustebusiu žvilgsniu, tartum ir pats būtų nuoširdžiai stebėjusis, kodėl jam taip laimingai klojasi su moterimis. Jo riebus, rausvas snukis blizgėjo laime ir pasitenkinimu savimi, ir jis vis skaniai laižė lūpas.

Mūsų kepėjas, stipriai ir piktaai brūkštelėjęs liže į priekrosnį, staiga pašaipiai tarė:

— Eglaitė išversti didelės jėgos nereikia, bet tu pušį nuversk...

— Atseit — tu man tai sakai? — paklausė kareivis.

— O tau...

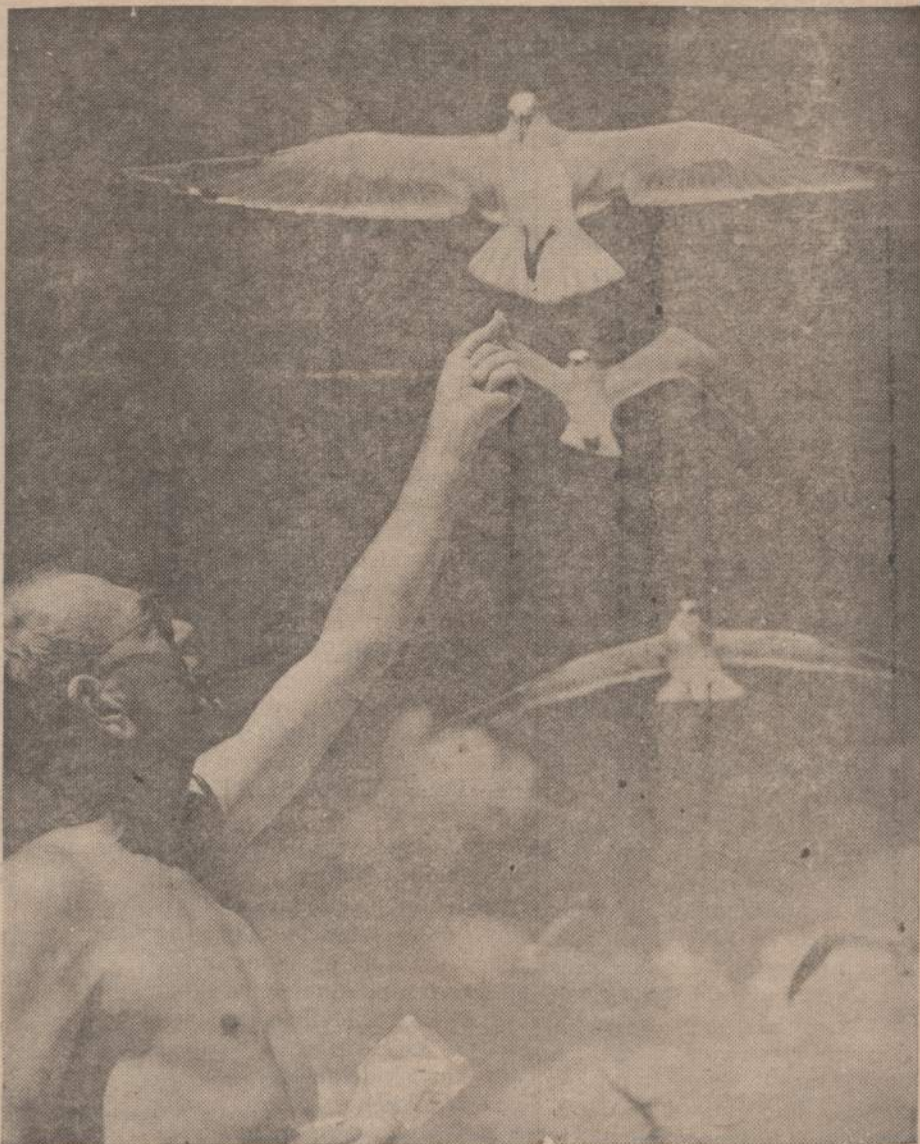
— Kas yra?

— Nieko... jau po visam!

— Ne, pala! Kas yra? Kokia pušis?

Mūsų kepėjas neatsakinėjo,

8 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, APRIL 16, 1966

Prie žmonių pripratusios ir išalkusios St. Petersburg, Fla., žuvėdros čiumpa maistą iš došnios rankos. Kai atskrenda didesnis jų skaičius, žuvėdros išsirikiuoja į eilę, laukia pakibusios ore, kol ateina jos eilė, o vėliau paėmusi jai priklausantį mėsos ar žuvies gabalą, skrenda toliau.

Svarbus straipsnis

Foreign Affairs, vienas iš autoritetingiausių Amerikos tarptautinės politikos žurnalų, savo pavasarinėje laidoje (April, 1966, Vol. 44, No. 3) įdėjo V. S. Vardžio straipsnį "Kaip Baltijos respublikoms sekasi Sovietų Sąjungoj" (How the Baltic Republics Fare in the Soviet Union, — at-

ir galima pasakyti, kad dažnai žmonės esti ydingi iš nuobodulio.

Kareivis išsivedęs lindo prie mūsų kepėjo ir staugė:

— Ne, tu pasakyk — kas?

— Pasakyti? — staiga atsi-gręžė į jį kepėjas.

— Na?!

— Tanią pažįsti?

— Na?

— Na taigi! Pamėgink...

— Aš?

— Tu!

— Ją? Man tai — tfu!

— Pažiūrėsim!

— Pamatysi! Cha-cha!

— Ji tave...

— Mėnuo laiko!

— Koks tu pagyrų puodas, kareivi!

— Dvi savaitės! Aš parodysiu! Kas tokia? Tanka! Tfu!...

— Na, eik šalin... kliudai!

— Dvi savaitės — ir baigta!

Ak tu...

— Eik, sakau!

Mūsų kepėjas ūmai įsirdo ir užsimojo liže. Kareivis nustebęs pasitraukė nuo jo atatupstas, pažiūrėjo į mus, patylėjo ir, tyliai, grėsmingai taręs: "Na, gerai!" — išėjo iš mūsų.

(Bus daugiau)

seit, kaip jos "keliauna" toj padėty).

Straipsnyje dėstomi regimi sovietinės politikos užsimojimai ir jų poveikis estų, latvių bei lietuvių tautose, taip pat ir tų kraštų vietinių komunistų viršūnių laikysena. Atskleidžiama, kokiomis priemonėmis veikia sovietinis "tirpinimo katilas" Baltijos kraštuose, ir nurodomos aplinkybės, dėl kurių autoriui atrodo, jog tas tirpinimas numatomoj ateity nepasiseks.

Tai yra pirmas atvejis, kur Baltijos kraštų ir ypač Lietuvos dabartinė padėtis tapo išdėstyta tokiam daugumai Amerikos ir kitų kraštų tarptautinės politikos tyrinėtojų, aiškintojų bei vadovų skaitomame žurnale. (E)

Ne tą subarė

Vaikas, belaipiodamas į medį, jau trečias kelnes suplėšė.

Motina supykusi įsakė: "Dabar bus gana. Eik į savo kambarį ir pats savo kelnes susilopyk!"

Bertainį valandos palaukusi, ji neiškentė nenuėjusi pažiūrėti, kaip jos sūnelis kelnes lopo. Kambaryje kelnes tebuvo kiauros, bet sūnelio nebuvo nė ženklo. Pamačiusi, kad rūsiu durys atdaros ir išgirdusi, kad rūsyje kažkas yra, būdama tikra, kad tai jos sūnelis, ji pikta sušuko: "Ką tu ten darai be kelnių?"

"Poniute", rūsyje atsiliepė storas vyro balsas, "aš esu kompanijos atsiųstas vandens meterio patikrinti".

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS